

Specialespecifikke kurser Plan for kursusrækken fra 2021

Dansk Dermatologisk Selskab har nedsat udvalg til en fornyelse af de specialespecifikke kurser med virkning fra 2021. Der er efter ønske foretaget justering og opdatering af kursusrækken.

Kursusrækken afvikles med inddragelse af alle 7 lægeroller (medicinsk ekspert, sundhedsfremmer, administrator/leder, professionel, kommunikator, samarbejder og akademiker) og der fokuseres fortsat på kursistaktiverende undervisning. Ved planlægningen af undervisningen er det vigtigt, ikke at anvende en slavisk gennemgang af alle fagområder, der karakteriserer ”den dermatologiske medicinske ekspert”, altså lærebogsmateriale som dækker den af de 7 roller som vedrører dermatologisk specialviden. I denne kursusrække, er der derfor primært fokus på undervisning i de vanskelige områder i specialet, der ikke kan læres ved læsning af lærebog eller relevante oversigtsartikler. Der er fortsat fokus på, at undervisningsformen skal omlægges fra traditionel ekspertforelæsning/katedral undervisning, som er passiverende for kursisterne, til mere moderne kursistaktiverende undervisning, der inddrager kursisterne. Dette kan være ved brug af cases tæt relateret til den kliniske hverdag i en dialog med kursisterne. Det kan også være ved aktiviteter indtænkt forud for kursus, under kursus og efter afsluttet kursus.

Overordnet struktur for delkurserne

Der afholdes en kursusdag under introduktionsuddannelsen. Under hoveduddannelsen afholdes 29 kursusdage fordelt på 10 kurser (et kursus på 2 dage og de resterende kurser på 3 dage). I alt svarende til en kursusrække på 210 evaluerede undervisningstimer.

Ansvar (delkursusledelsen)

Kursusmaterialet og opslag bliver offentliggjort på Dansk Dermatologisk Selskabs hjemmeside. Alle speciallæger opfordres til at overveje, om de har interesse og evner som delkursusleder og i givet fald søge.

Formanden for uddannelsesudvalget under Dansk Dermatologisk Selskab, formanden for udvalget for opdatering af kurserne samt de postgraduate kliniske lektorer i dermatologi og en repræsentant for DDSs bestyrelse, udvælger derefter de enkelte delkursusarrangører. Ved bedømmelse af kursustilbud lægges vægt på ansøgerens/ansøgerne kliniske, videnskabelige og pædagogiske kvalifikationer samt på indholdet i og formen for det planlagte kursus. Det tilstræbes at delkurserne (kursussted) fordeles nogenlunde ligeligt mellem de tre videreuddannelsesregioner. Kursusrækken godkendes af uddannelsesudvalget som er ansvarlige for, at den samlede kursusrække udbydes.

Det planlægges at hele kursusrækken revurderes med 4 års mellemrum af Uddannelsesudvalget under DDS.

Ansøgning om afholdelse af et eller flere kurser skal indeholde følgende:

- Delkursuslederens/-ledernes navn, stilling og adresse
- Beskrivelse af delkursuslederens eventuelle universitetstilknytning
- Delkursuslederens undervisningserfaring
- Kursussted
- Hvilket kursus, der søges om
- Kort beskrivelse af det planlagte indhold for kursusblokken, herunder et foreløbigt kursusprogram
- Kort beskrivelse af undervisningsform på kurset og beskrivelse af den tiltænkte kursistaktiverende undervisning
- Forslag til selv-test før kurset
- Forslag til evaluering af kursister (multiple choice eller andet format)
- Inddragelse af yngre speciallægekræfter i delkursusledelsen vurderes positivt

Forhåndstilkendegivelse sendes til hovedkursusleder Ulrikke Lei (ulrikke.lei@regionh.dk) inden den 1. august 2020 indeholdende hvilke kurser man vil byde ind på samt hvor det skal afholdes og navn på delkursusleder/delkursuslederne.

Selve ansøgningen med alle punkter nævnt ovenfor sendes inden den 1. september 2020 til hovedkursusleder, overlæge Ulrikke Lei (ulrikke.lei@regionh.dk).

For delkursusledere forventes der deltagelse i eventuelle aktiviteter udbudt af DDS mhp. pædagogisk udvikling (faculty development). Det forventes også løbende, at delkursuslederne holder sig opdateret på kurserne generelt, så der ikke opstår overlappende indhold på kurserne.

Struktur for de enkelte kurser

Ved planlægning af kursus skal følgende principper følges:

1. alle syv lægeroller inddrages i de specialespecifikke kurser
2. der anvendes stor del kursistaktiverende undervisning, og nyere pædagogiske principper anvendes
3. en større grad af evaluering forventes

Det anbefales derfor, i denne kursusrække, at kurset indeholder max 50 % direkte katedral undervisning. Dette betyder at kursisterne skal inddrages mere direkte i undervisningen bl.a. ved case-baseret undervisning. Det kan være i form af cases, som kursisterne selv medbringer, eller cases der er udvalgt af kursusleder eller underviser. Eventuelt kan udvalgte emner gennemgås af kursisterne selv.

Delkursuslederen vil i forbindelse med det øvrige materiale fra hovedkursuslederen, få tilsendt navnene på 5 kursister, som de kan inddrage i undervisningen eller bede medbringe gennemarbejdede cases. Hovedkursuslederen fordeler opgaverne ligeligt blandt kursisterne. Det anbefales, at denne mulighed for inddragelse af kursisterne anvendes i undervisningsplanen.

For at maksimere udbyttet bør kursisterne inden kurset orienteres om forventningerne til kursisterne, ligesom der bør udsendes opgaver (selv-test) i form af multiple choice eller lignende for at vurdere forhåndsviden, samt motivere kursisterne til at opdatere deres viden om kursusemnet ud fra medsendte litteraturlister eller ud fra egne formulerede læringsmål.

Der bør i langt højere grad end tidligere indgå evaluering på kurserne i form af informativ evaluering af kursusdeltagerne, altså at der evalueres med det eksplicite formål at øge læringsværdien af kurset – ikke at bruge evalueringen til et middel til at bedømme bestået eller ikke-bestået. Evalueringen kan gennemføres som en skriftlig opgave i slutningen af kurset, eventuelt i form af en multiple choice opgave. Om muligt bør evalueringen gentages et par måneder efter endt kursus (ved fremsendelse af opgave til kursisterne og tilbagemelding af resultatet til dem).

Derudover kan det anbefales, for at forøge læringsværdien, at lave enkelte korte test dagligt (selv-test, som kursisterne besvarer til egen orientering i slutningen af en undervisningssession) eller refleksion.

Overgangsordning

For kursister, der har gennemført introduktionsstilling, før der er udbudt specialespecifikt kursus i introduktionsstillingen, vil der dispenseres fra kravet om deltagelse i delkursus 11.

For hoveduddannelseslæger, der er påbegyndt kursusrækken ved overgangen til ny kursusrække, vil der ikke være nogen overgangsordning. De gamle kurser erstattes fra 2021 umiddelbart af nye kurser. For at gøre overgangen mere glidende er de nye kurser forsøgt indplaceret i den samme rækkefølge som de tidligere kurser.

De enkelte kursister kontakter deres uddannelsesansvarlige overlæge mhp. om der er behov for individuelle justeringer (f.eks. strålehygiejnisk kursus). Hvis det skønnes, at der er behov for justering eller ved øvrige spørgsmål inddrages hovedkursusleder.

Oversigt over kurserne

Generelt skal indholdet af de obligatoriske specialespecifikke kurser i dermatologi omfatte en række elementer, der tager udgangspunkt i målbeskrivelsens kompetencekrav. Vægtningen af indholdet på kurserne er primært på områder, der ikke umiddelbart er til at læse i lærebøgerne og som ofte giver vanskeligheder i dagligdagen. Udvalget har under hvert kursus angivet områder, der bør indgå i kurset. Ved planlægningen af kursus prioriterer den enkelte delkursusleder vægtningen af de enkelte emner under kursets hovedtema.

Udvalget har sammensat elementerne i følgende kurser:

Delkursus 0 = 1 dag: Basal dermatologi

Dette kursus er målrettet introduktionslæger og gerne i første halvdel af introduktionsuddannelsen. Kurset er introduktion til basal dermatologisk behandling (specielt lokal behandling), hudens tumorer, eksem specielt atopisk eksem og venerologi. Kurset skal have fokus på udredning, basis behandling og information. Dette kursus tænkes hvis muligt varetaget af de uddannelsesansvarlige overlæger.

Delkursus 1 = 2 dage: Den geriatriske patient og lokalbehandling.

Kurset bør ud over den geriatriske patient indeholde lokalbehandling, principper for lokalbehandling, psyko-dermatologi inklusiv patomini og parasitofobi, ulcus cruris og mangelsyndromer.

Delkursus 2 = 3 dage: Den kløende patient og pædiatri.

Dette kursus bør indeholde urticaria/angioødem, atopisk dermatitis samt øvrige atopiske sygdomme inkl. fødevareallergi, anafylaktisk shock (lægemidler, insekter, fødevarer), pædiatrisk dermatologi og sociale forhold relateret til børn. I kurset skal også indgå teenage-patienten, inklusive compliance og de specielle sygdomme for puberteten.

Delkursus 3 = 3 dage: Venerologi og anogenitale sygdomme.

Kurset bør indeholde hvad der findes relevant inden for venerologi og anogenitale sygdomme, herudover specielt syfilis serologi, hudmanifestationer hos HIV-patienter, HPV, hepatitis, men også anogenitale sygdomme som lichen sclerosus, øvrige vulvadermatoser og anal kløe.

Delkursus 4 = 3 dage: Den akutte patient og lægemiddelreaktioner.

Dette kursus bør handle generelt om den akutte dermatologiske patient og inddrage TEN, SSSS, eksfoliative dermatoser, blæresygdomme i bredeste forstand (undtaget autoimmune blæresygdomme) og akutte infektioner. I kurser bør desuden indgå lægemiddelreaktioner/eksantemer (undtaget type 1 som tages af kursus 2) og en halv dag om bivirkninger til kosmetiske behandlinger.

Delkursus 5 = 3 dage: Hudens tumorer.

Dette kursus skal indeholde hvad der findes af relevans for hudens tumorer (benigne, maligne lymfomer, osv.), relevant diagnostik og behandling. Derudover anbefales praktiske øvelser i dermatoskopi. Der kan med fordel inddrages en film om de praktiske færdigheder (kirurgi, curettage osv.). Ud over det skal kurset indeholde de juridiske aspekter ved tumorer som registrering og kontrol. En del af dette kursus skal desuden indeholde dermatologisk røntgenbehandling, bucky-behandling og kursus i strålehygiejne.

Delkursus 6 = 3 dage: Den professionelle dermatolog og infektioner i huden.

Dette kursus bør inddrage patienthåndtering, juridiske aspekter og klagesager. Gennemgang i håndtering og behandling af den vanskelige patient.

Herudover infektionssygdomme herunder bakterie, vira (undtaget HPV), svampe og infestationer samt acne, rosacea og hidrosadenitis suppurativa.

Delkursus 7 = 3 dage: Dermatologiske manifestationer ved interne medicinske sygdomme.

Under dette kursus hører autoimmune sygdomme inklusive autoimmune blærelidelser og bindevævslidelser, vaskulitter, sår (undtaget ulcrus cruris), mundslimhindelidelse, huden som markør for interne sygdomme samt hår og negle, genetik og genodermatoser.

Delkursus 8 = 3 dage: Eksemer.

I dette kursus tænkes inddraget problemstillinger omkring det røde ansigt, eksemer (undtaget atopisk eksem), lysudslæt, håndeksem, kontakteksem og arbejdsdermatologi og speciallægeerklæring bredt.

Delkursus 9 = 3 dage: Kroniske inflammatoriske hudsygdomme (undtaget eksem og atopisk eksem).

I dette kursus tænkes inddraget problemstillinger omkring psoriasis, lichen planus og andre kroniske inflammatoriske hudlidelser. Emnerne dermatologisk lysbehandling, systemiske behandlinger og interaktioner samt bivirkninger inddrages. Den kroniske patient og compliance og generelt om sociallovgivning i relation til kroniske, dermatologiske sygdomme hører ligeledes under dette kursus.

Delkursus 10 = 3 dage: Dermato-patologi og laser.

I dette kursus gennemgås hudens patologi med relevans for dermatologer. I kurset tænkes også inddraget relevante kliniske cases. Denne del varetages af 4 dermatopatologer fra Herlev-Gentofte Hospital i fællesskab så hele dermatopatologien dækkes.

Derudover skal der også være en kursusdag, der omhandler generel viden om dermatologisk laserbehandling og klinisk brug. Alle typer af lasere og energy-based devices omfattes.

Hovedkursuslederen indgår som delkursusleder for de 2 dage med patologi.